

Årsredovisning 2023

IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad

802410-6521

Räkenskapsåret
1 januari - 31 december 2023

Innehåll

VD har ordet	5
Vi jobbar för bättre tider.....	5
Styrelseordföranden	5
Året i korthet.....	6
Förvaltningsberättelse	7
Vision	7
Mission	7
Vår verksamhetsidé – så skapar vi värde.....	7
Verksamhetsmål	7
Vi samlar och utvecklar sektorn	8
Framtidslistan – inspel till regeringens forskningsproposition	9
Remissvar och underlag.....	9
Samarbetsarenor, initiativ och mötesplatser	10
Kommunnätverket.....	10
Attraktiva livsmiljöer	10
Samhällsbyggandets Regelforum	11
AI Arena	11
IQ Samhällsbyggnads tre utskott	12
Nyttiggörandeutskottet	12
Strategiutskottet	12
Synergiutskottet	13
Kunskapsnod	14

Kommunikationsarbete på kansliet.....	14
Eventverksamheten.....	15
Digital Breakfast Talks	15
Future Solutions	15
Framtidssäkra samhällsbyggandet & årsstämma	15
Event i Almedalen	16
Forskning och utveckling	16
Program och projekt	16
Smart Built Environment – Hållbart samhällsbyggande genom digitalisering och industrialisering	16
Driving Urban Transitions to a Sustainable Future.....	18
Shift2Access	18
E2B2 – Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende.....	20
Mistra InfraMaint	21
Projekt och roller som medarbetare har	21
Representant för Sverige i International Energy Agencys forskningsamarbete för bebyggelse	21
SBUF	22
Organisation	22
Styrelsen	22
Valberedningen	23
Kansliet och kontorslokaler	23
Kontorslokaler	23
Ekonomi	24
Underskrifter.....	31

VD har ordet

Vi jobbar för bättre tider

2023 har varit ett mycket tufft år för svenskt samhällsbyggande, men också ett år när IQ Samhällsbyggnad har tagit fram viktiga förslag och strategier för vad samhällsbyggnadssektorn behöver för att kunna utvecklas med hjälp av innovationer och forskning. Medlemskapet hos oss innebär ett partnerskap för framtidens lösningar.

Vår verksamhet bygger på principen ”bottom up” – tillsammans med våra medlemmar jobbar vi för medlemmarnas utveckling och konkurrenskraft men också samhällsnytta och hållbar utveckling. Som organisation verkar vi för att skynda på utvecklingen mot ett smart resurseffektivt byggande med fokus på bebyggelse och livsmiljöer som är bra för företaget, människor, klimat och natur.

För att lyckas med den transformationen krävs forskning och innovation inom en rad olika områden och nivåer; teknik- och affärsutveckling, regler, standarder med mera. Därför har vår verksamhet i år haft stort fokus på att samla sektorn och formulera behov och förslag till politiken och offentlig sektor i inspel till regeringens forsknings- och energipolitik. Vi har också, med ambitionen att förnya och utveckla vårt nätverk och sätt att verka, tagit fram förslag på ett långsiktigt nytänkande forsknings- och innovationsprogram inom ramen för den statliga framtidssatsningen Impact Innovation.

vd Anita Aspegren

Styrelseordföranden

”Kunskap och forskning är vår bästa framtidsinvestering”

Now is the time! Det är nu alla behöver kliva fram, kroka arm och visa att kunskap och forskning är vår bästa framtidsinvestering. Det är precis så vi arbetar inom IQ Samhällsbyggnad.

styrelseordförande Monica von Schmalensee

Året i korthet

Shift2Access. Vi tog fram ett förslag på ett nytt innovationsprogram inom utlysning Impact Innovation där omställningen i samhällsbyggandet kan bidra när hela Sverige ska ställa om till hållbar utveckling och uppfylla Agenda 2030-målen.

Framtidslistan. På regeringens inbjudan gjorde vi ett inspel till forskningspropositionen 2024. Fler än 300 aktörer bidrog till vår skrivelse som innehåller 16 konkreta förslag som kan framtidssäkra samhällsbyggandet.

Inspel till energiforskningspropositionen 2024. Vi lämnade också förslag och kommentarer till regeringen inför nästa års proposition. Vårt budskap var att vi behöver utveckla en smart integrering av bebyggelsen i ett framtida hållbart och robust energisystem.

AI Arena. 2023 gick vi in som aktiva partners och kansli för ett initiativ för ökad kunskap och tillämpning av AI inom samhällsbyggandet som har mött ett enormt intresse. En fråga vi också debatterade i en debattartikel i Di.

Samhällsbyggandets Regelforum verkar för ett ökat aktörsansvar för att utveckla befintliga och nya regelverk som möjliggör ett modernare, effektivare och mer innovativt byggande. Under 2023 har vi gett inspel och bistått med kunskapsunderlag till Boverkets förslag Möjligheternas byggregler.

En blick framåt 2024

Future Solutions. 2024 ser vi fram emot att starta ett helt nytt program med skraddarsyddna nätverk som är kostnadsfritt och exklusivt för våra medlemmar. Vi bildar tre grupper för ett årslångt erfarenhets- och kunskapsutbyte.

Shift2Access. Vår ansökan har beviljats och vårt programförslag Shift2Access blir därmed ett av fem nya innovationsprogram som blir del av en tioårig svensk insats för omställningen till ett hållbart samhälle. IQ Samhällsbyggnad koordinerar programkontoret som startar upp sin verksamhet under 2024.

Förvaltningsberättelse

Vision

Vi tar Sverige till en tätposition inom hållbart samhällsbyggande.

Mission

Vi framtidssäkrar svenskt samhällsbyggande och bidrar till utvecklingen av attraktiva livsmiljöer till nytta för människor, företag, natur och klimat.

Vår verksamhetsidé – så skapar vi värde

Vi är en medlemsorganisation som samlar människor inom näringsliv, myndigheter, kommuner, akademi och andra organisationer som vill utforska och skapa nya lösningar för hållbar utveckling inom samhällsbyggandet.

Tillsammans skapar vi samhällsnytta genom ökad kompetens och fler innovationer inom samhällsbyggandet. Vi gör detta genom att i tät dialog med våra medlemmar och det omgivande samhället.

- *Identifiera sektorns utmaningar och möjligheter
- *Initiera forsknings- och innovationssatsningar
- * Utveckla kunskapsfronten genom att ansvara för program och uppdrag
- *Öka mottagarkapaciteten hos sektorn för nya produkter, tjänster och processer

Verksamhetsmål

Vårt verksamhetsmål är

- *fler innovationer för hållbar utveckling och samhällsnytta.
- *att bidra till bred kunskapsspridning för att nya produkter, lösningar och processer ska implementeras.

*att vara en plattform för dialog mellan politik, näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Omvärld

2023 har varit ett prövande år för samhällsbyggnadssektorn men också för alla världsmedborgare. Geopolitisk instabilitet och lågkonjunktur – med inflation, ökade materialpriser och minskad orderingång för leverantörer och producenter som följd – snabb disruptiv teknikutveckling och ett starkt politiskt fokus och kravställande på hållbar omställning påverkar våra medlemmars kortsiktiga och långsiktiga planering.

Behovet av samhällsbyggande i Sverige är oförändrat stort, men året har präglats av inställda projekt, neddragningar och ekonomiska svårigheter i byggsektorn. Anläggningsbranschen är fortfarande mer stabil och det pågår också större infrastruktursatsningar relaterat till industrisatsningarna i norra Sverige.

Svårigheterna i sektorn får effekt på förmåga och prioritering i forsknings- och innovationsprojekten. Det finns mindre finansiellt utrymme för kompetensutveckling och nytänkande satsningar i både företag och andra organisationer i vår sektor.

Vi samlar och utvecklar sektorn

Bland vår medlemmarna finns en bred representation från akademi, näringsliv, kommuner, myndigheter, offentlig sektor och organisationer. Under 2023 fick vi sju nya medlemmar, och den 31 december 2023 hade IQ Samhällsbyggnad 101 medlemmar.

Vi samlar, engagerar och samverkar med våra medlemmar för utveckling och konkurrenskraft men också samhällsnytta och ett hållbart samhällsbyggande. Vi mötes i rundabordssamtal, möten och olika nätverkskonstellationer för att hitta lösningar på problem.

Tillsammans tar vi initiativ som driver på och underlättar utvecklingen av forskning, innovation och kvalitetsarbete som en nyckelfaktor i sektorns utveckling.

Framtidslistan – inspel till regeringens forskningsproposition

IQ Samhällsbyggnad fick en inbjudan av regeringen att lämna synpunkter till regeringens forskningspolitik. Vår skrivelse lämnades in den 31 oktober och bygger på en djuplodande process med workshops, seminarier, enkäter och intervjuer. Över 300 personer från samhällsbyggandet har varit engagerade, från både privat, offentlig sektor och akademi, och bidragit till en samlad bild av sektorns syn på behov och möjligheter.

Vi lämnade 16 konkreta förslag till regeringen för att sektorn ska kunna växla upp och driva på skiftet till hållbar utveckling. En nyckelfaktor är att regeringen prioriterar att bygga starka forskarmiljöer inom samhällsbyggnadsområdet. Vi vill också säkerställa mer öronmärkt stöd till kunskapslyft och spridning av nya lösningar och resultat som kan göra skillnad i praktisk tillämpning.

Remissvar och underlag

IQ Samhällsbyggnad blir ofta tillfrågad att vara remissinstans för olika utredningar, betänkanden eller andra förslag inom samhällsbyggnadssektorn. Vi besvarar remisser där det finns, eller borde finnas, en tydlig koppling till forskning och innovation, i tät dialog med vår styrelse. Vid särskilt angelägna remisser anordnar vi remisseminarier för att ge våra medlemmar de bästa förutsättningar att besvara remisserna.

Remissvar 2023:

- Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning
- Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt om hushållning med vatten och avfall; med konsekvensutredning
- Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Enheten för transportinfrastruktur och planering Rapport: Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap, DS 2023:3
- Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål
- Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m.
- Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader
- Boverkets förslag till föreskrifter om ändring i Boverkets byggregler (2011:6) samt upphävande av BBRAD och BBRBE

- Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggande
- Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter m.m
- Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag

Samarbetsarenor, initiativ och mötesplatser

Kommunnätverket

IQ Samhällsbyggnads kommunnätverk samlar deltagare från kommuner som är medlemmar i föreningen samt forskningsfinansierare och akademi över hela landet. Kommunnätverket var redan innan pandemin framför allt ett digitalt nätverk med möten i form av webinarier.

Nätverkets möten bidrar till en bra omvärldsbevakning, förmedlar erfarenheter, delar resultat från pågående forskningsprojekt och ger deltagarna från kommunerna tidig information om nya initiativ och utlysningar. Nätverket leder till fördjupande samarbeten i andra forum.

Under 2023 har nätverket träffats två gånger. Vid det första mötet i januari hade fokus på Smart Built Environments utlysning Innovationsidén som vänder sig till kommuner och att uppmärksamma dem om att det finns möjligheter till coaching i samband med ansökan. Vid detta möte bjöd vi även in kommuner som är aktiva innovatörer men inte medlemmar i IQ Samhällsbyggnad. Det andra mötet i oktober ägnades åt information om inspelet till forsknings- och innovationspropositionen, FOFIN-utredningen och ansökan till Impact Innovation, Shift2Access.

Efter sommaren gick vi ut med en förfrågan till kommunnätverkets medlemmar om de var intresserade av att ta emot en forskarstudent från SLU. Doktoranden tillbringade två veckor på IQ Samhällsbyggnad och en vecka vardera hos Örebro kommun och Västerås stad under december.

Attraktiva livsmiljöer

Den strategiska arbetsgruppen inom attraktiva livsmiljöer med representanter från våra medlemmar inom framför allt, men inte enbart, design- arkitektur- och kommunsektorn har arbetat vidare under 2023. Syftet med arbetet är att använda vår samverkansplattform som en mötesplats för att stärka kopplingarna och ge synergier mellan de olika satsningarna som drivs av medlemsorganisationer, hos oss på IQ Samhällsbyggnad och olika initiativ samt de som genomförs inom ramen för Boverkets och Rådet för hållbara städers uppdrag från regeringen och riksdag.

Under året har vi hållit två möten. Vid bägge dessa möten har fokus varit på att inhämta synpunkter på arbetet med inspelet till forsknings- och innovationspropositionen samt ansökan till det strategiska innovationsprogrammet Impact

Innovation, Shift2Access. Attraktiva livsmiljöer har vidare en central plats i ansökan Shift2Access.

Samhällsbyggandets Regelforum

Sedan 2020 samordnar vi sektorns initiativ Samhällsbyggandets Regelforum som vill bidra till ett ökat aktörsansvar för utvecklingen av befintliga och nya sektornormer och standarder. Syftet är att möjliggöra ett effektivare och mer innovativt byggande med helhetssyn, hållbarhet och långsiktighet som ledstjärnor.

I slutet av januari tar Emma Hult över rollen som verksamhetsledare och tillsammans med Kristina Gabriellii arbetar de utifrån styrgruppens beslut. Styrgruppen består av Byggföretagen, Byggherrarna, Byggmaterialindustrierna, Fastighetsägarna, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen, Sveriges Allmännytta och Trä- och Möbelföretagen, samt IQ Samhällsbyggnad.

Under 2023 har Samhällsbyggandets Regelforum fortsatt utveckla dialogen med såväl sektorns aktörer som Boverket, SIS, Regeringskansliet, SKR och andra berörda organisationer. Regelforum har täta kontakter med Boverket och Regeringskansliet framförallt gällande Boverkets nya byggregler som tack vare Regelforum och sektorns samlade engagemang fått ett senare ikraftträdande, 1 januari 2025. I april arrangerade vi konferensen *Tillsammans utvecklar vi framtidens byggregler* där deltog såväl Bostadsminister Andreas Carlsson som representanter från bl.a. Boverket, Svenska institutet för standarder (SIS), IQ Samhällsbyggnad och Direktoratet för Byggkvalitet (DIBK) i Norge som berättar om hur de arbetat med utvecklingen av sina byggregler. Exempel och lärdomar lyfts och aktuella frågor belyses och besvaras.

Samhällsbyggandets Regelforum projekt *Nationell strategi för standardisering inom samhällsbyggande* har presenterats och hanteras vidare inom styrgruppen. Under andra halvan av året har ett samarbete med Svensk Byggtjänst påbörjats för att tillsammans kartlägga de största utmaningarna, gapen och skapa en gemensam handlingsplan för sektorn med anledning av Boverkets nya byggregler.

AI Arena

2023 gick IQ Samhällsbyggnad in som partner i initiativet AI Arena. AI Arena är en mötesplats för acceleration av AI-tillämpningar inom samhällsbyggnadssektorn och drivs nu av oss, BIM Alliance, Geoforum Sverige med stöd från Smart Built Environment.

Under 2023 har tjänsten AI-klivet utvecklats inom ramen för AI Arena. AI-klivet erbjuder en plats i skraddarsydd team för specifik AI-användning där experter och branschkollegor kan få stöd och diskutera frågeställningar rörande implementering och tillämpning.

IQ Samhällsbyggnads tre utskott

IQ Samhällsbyggnad har tre forum – som benämns utskott - för medlemsdialog och gemensamt utvecklingsarbete.

Nyttiggörandeutskottet

Nyttiggörandeutskottet träffades fyra gånger under 2023 varav en av gångerna var i samband med årsstämman den 11 maj. Lars Redtzer Byggföretagen har fortsatt som ordförande och Henrik Linderöth Jönköping Tekniska högskola som styrelsens representant. Nya ledamöter som valdes in under året är Karolina Keyzer, Färgfabriken och Emma Sarin, HSB.

Under året har utskottet deltagit i arbetet inför inspelen till de forskningspolitiska propositionerna och inför ansökan till Shift2Access.

Strategiutskottet

Strategiutskottet har under året färdigställt den nya idéskriften ***Välkommen till 2062*** som publicerades lagom till föreningens årsmöte i maj. Syftet med skriften är att inspirera till samtal och diskussion om hållbart samhällsbyggande och vikten av att förbereda oss för att hantera oförutsägbarhet och ständig förändring.

Utifrån den framtidsbild som utskottet enats om – vision 2062 å ena sidan, och analyser av dagens nuläge, trender och strömningar å andra sidan, har vi valt tre strategiskt viktiga utmaningar på systemnivå. Utmaningar som vi behöver hantera för att lyckas med omställningen till konkurrenskraftigt hållbart samhällsbyggande som levererar attraktiva livsmiljöer för framtidens generationer.

Nyckelutmaningarna är:

1. **Kan vi sätta värden på alla värden?** Den här utmaningen handlar om våra investeringar, affärsmodeller och värdeskapande, kortsiktighet och långsiktighet, näringsliv, samhällsfunktioner och människors livsvillkor. Vilka värden vill vi skydda, värna och främja? Vi konstaterar att befintliga strukturer gör det svårt att implementera livscykelperspektiv och cirkulära flöden.
2. **Vill vi värna och vårda befintlig bebyggelse?** När vi växlar över till ett mer resurseffektivt och cirkulärt samhällsbyggande behöver vi utveckla ny kunskap om hur vi värnar, vårdar och utvecklar befintlig bebyggelse. Kunskap för att, i enlighet med fyrstegsprincipen, i första hand minimera behovet av nybyggnation, i andra hand effektivisera och optimera för mer flexibel användning, i tredje hand bygga om och renovera och i sista hand att bygga nytt och i så fall på ett sätt att det går att återbruka, demontera, flytta eller behålla.
3. **Ska vi se på marken som en ändlig resurs?** Den här utmaningen handlar om målkonflikter och intressekonflikter mellan olika grupper och sektorer

kring hur marken ska eller kan användas. Till exempel konflikten mellan äganderätten och det gemensamma värde som marken har för kollektivet. Hur väl speglas dagens expansiva utveckling i dagens regelverk? Vem ska få bygga, och under vilka förutsättningar?

Under hösten deltog strategiutskottet i arbetet inför både inspelen till de forskningspolitiska propositionerna och inför ansökan till Shift2access. Mot slutet av året påbörjade vi ett utforskande arbete inför vårt kommande projekt – att genomföra scenarioanalys. Syftet med scenarioanalysen är att skapa mer gemensamma bilder av olika möjliga framtider vilket kommer att underlätta för sektorns aktörer att enas kring behov av prioriteringar inom forskning och utveckling.

Synergiutskottet

Synergiutskottet har hållit fyra möten under året. Agneta Wargsjö har fortsatt som ordförande och Sven Junkers som styrelsens representant. Peter Dobers Södertörns högskola, Jenny Lindblom Sveriges Bygguniversitet/LTU och Jenny Westerberg Profu valdes in som nya medlemmar under året.

Under året har utskottet följt nära och återkommande arbetat aktivt med sektorns inspel till forsknings- och innovationsproposition, IQ Samhällsbyggnads remissvar till FOFIN-ansökan och vår ansökan om förarbete Impact Innovation, Shift2Access. Utskottet har diskuterat och lämnat inspel i olika skeden av dessa tre arbeten. Många av utskottets deltagare ställde sig även aktivt bakom ansökan Shift2Access.

Kunskapsnod

IQ Samhällsbyggnad är en mötesplats och nod för dialog, samverkan och kunskapsdelning.

Kommunikationsarbete på kansliet

Under 2023 utvecklade vi en ny uppdaterad budskapsplattform för att förtydliga vårt erbjudande till medlemmar samt fokuserade på att kommunikationsteamet, event och medlemsverksamheten ska samverka och bygga gemensamma processer och undvika att jobba i stuprör.

I linje med detta introducerade vi begreppet "framtidssäkra samhällsbyggandet" i kommunikationen och tog vi fram en ny medlemsfolder – i tryckt och digital format - för IQ Samhällsbyggnad samt uppdaterade budskap på hemsidan.

Exempel på strategiska kommunikationsinsatser är att vi producerade en tryckt och digital version av strategiutskottets omvärldsanalysrapport Välkommen till 2062 och en debattartikel om AI i Di, samt vår partnersamverkan i kommunikationsinsatser kring AI Arena och AI-klivet.

Under året har vi i övrigt haft mycket stort fokus på kommunikationsaktiviteter kring vår ansökan i Impact Innovation samt våra inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition samt energiforskningsproposition 2024. Våra artiklar på webben, i nyhetsbrev och i notiser på LinkedIn om inspelet under parollen "Framtidslistan" har genererat stor spridning och engagemang. I enlighet med vår kommunikationsplan kommer vi även under våren 2024 fortsätta att lyfta fram våra 16 förslag till regeringen, bland annat i olika sammanhang och format.

I arbetet med att facilitera förutsättningar för ett effektivt och värdeskapande kommunikationsarbete på vårt kansli har vi under 2023 uppgraderat vårt webbpubliceringsverktyg till en nyare årsmodell och implementerat ny, så kallad, kakhanterare för att följa GDPR. Vi har också uppgraderat vårt webb-analysverktyg och bytt till ett nytt omvärldsbevakningsverktyg/pressverktyg som levereras av Meltwater.

Under hösten gjorde vi en mindre uppdatering av vår grafiska profil med ny färgpalett i syfte att kunna förmedla vår utvecklingskraft, förnyelse och relevans till befintliga och potentiella medlemmar.

Under Q1 2024 implementeras de nya färgerna på webb, och i övriga kanaler. Vi fortsätter arbetet med att definiera och kommunicera IQ Samhällsbyggnads erbjudande till medlemmar, partners, intressenter och media. Vår strategi för att nå våra övergripande verksamhetsmål genom ökad kännedom och ökad effekt i

kommunikationen är att skapa relevant, aktuellt och engagerande innehåll i våra kanaler som våra medlemmar och samarbetspartners hjälper oss att dela – och därmed utvidga vårt nätverk och förmåga till spridning av budskap och kunskap.

Eventverksamheten

Under 2023 har vi arbetat med att skapa en enhetlig syn på våra event, effektivisera processerna för att säkerställa att vi skapar hållbara och framgångsrika event. Vi har identifierat att vi vill utveckla medlemserbjudandet och samarbeta mer mellan IQ Samhällsbyggnad och programmen för att stärka IQ Samhällsbyggnads varumärke. En del i det arbetet är nätverkssatsningen, Future Solutions som startar upp under Q1 2024.

Digital Breakfast Talks

I början av 2023 startade vi upp IQ Samhällsbyggnads nya webinarieriserie Digital Breakfast Talks för medlemmar. Syftet är att deltagarna får ta del av spännande föredrag, träffa sektorskollegor och delta i viktiga samtal om aktuella frågor inom samhällsbyggande. Under året har vi haft följande teman: AI i samhällsbyggandet, vår ansökan till Impact Innovation, vårt inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition, nya innovationer och tillämpningar i byggsektorn och attraktiva livsmiljöer. Vi genomförde sex träffar under året.

Future Solutions

Ett kostnadsfritt exklusivt nätverksprogram för medlemmar. Nätverket pågår under ett år där deltagarna får föreläsningar, workshops, studiebesök och möjlighet att bygga nätverk. Under början av 2024 startar vi upp tre grupper med cirka 15 deltagare i varje grupp.

- Värdeskapande digitala lösningar i samhällsbyggandet - från planering till implementering
- Hållbar energi- och resursanvändning i byggande och boende
- 15-minutersstaden i utveckling – förutsättningar och utmaningar i ett svenskt sammanhang

Framtidssäkra samhällsbyggandet & årsstämma

Den 11 maj samlade vi nästan 100 personer från våra medlemmar på ArkDes i Stockholm. Dagen startade med workshop för utskotten och efter lunch startade medlemsevenet och årsstämman. Johan Kuylenstierna, GD, Formas inledde dagen på temat, Framtidssäkrad samhällsplanering: Från kris och domedag till en agenda av möjligheter. Därefter fick vi en spaning av Sveriges innovations- och

forskningsråd i USA, IQ Samhällsbyggnads inspel till Regeringen 2024 och en inblick i totalförsvarets arbete.

Event i Almedalen

IQ Samhällsbyggnad var på plats under Almedalsveckan 2023. Veckan gav möjlighet till många värdeskapande möten med medlemmar och nya kontaktytor och kommunikationsaktiviteter som har skapat värde i verksamheten.

Vi hade ett fullsatt seminarium med cirka 50 deltagare på Campus Gotland på temat: Nyckeln till att framtidssäkra samhällsbyggandet: Innovativt ledarskap och modiga val?

Forskning och utveckling

Som medlemsorganisation är våra fokusfrågor innovation och forskning - en nyckel till både hållbar utveckling och konkurrenskraft.

IQ Samhällsbyggnad har uppdrag av svenska staten och EU att koordinera ett antal forsknings- och innovationsprogram. Vi är också med i det europeiska partnerskapet Driving Urban Transition där vi ansvarar för kommunikationen. Vi deltar i projekt och har roller i viktiga forum för forskningssamarbeten.

Det här engagemanget ger oss som organisation ett unikt nätverk, förankring och närhet till akademien och det svenska innovationssystemet. Vår verksamhet som medlemsorganisation är sammanlänkad med den senaste kunskapsutvecklingen och har de bästa förutsättningarna att skapa samverkan mellan offentlig sektor, politik, näringsliv, akademi och andra organisationer.

Program och projekt

Smart Built Environment – Hållbart samhällsbyggande genom digitalisering och industrialisering

Programmets åttonde år är genomfört, och vi ser ett tydligt bidrag till förflyttning av sektorn, där nya aktörer är en viktig del i utvecklingen. Under 2023 har kansliet förstärkts ytterligare med en vice programledare i Michael Strömgren som började i november. Programkontoret har fortsatt stort stöd på resultatspridning och såväl

digitala som geografiskt spridda mötesplatser. Efter våra seminarier på olika orter i landet ser vi en ökad kännedom om programmet och i de två senaste utlysningarna har många samtal och frågor kommit från nya aktörer med säte i andra geografier än vi sett tidigare. Detta har också bidragit till valet att planera för konferenser "på plats" med resultatspridning och inte minst för att skapa möten mellan människor.

Vi genomförde en projektkonferens där alla projektledare bjöds in att delta och under hösten planerades för programkonferens (som genomfördes i februari 2024). Programmet utvecklas kontinuerligt för ökad spridning och stöd till implementering, och som ett led i att stärka detta påbörjades i december ett arbete för att utveckla budskapsplattformen då programmet närmar sig den sista programfasen.

Satsningen på ökat internationellt engagemang börjar nu konkretiseras genom dialog med prioriterade organisationer, där fokus är Europa och inledningsvis att genomföra aktiviteter tillsammans och att bidra till matchande av projekt och projektparter med internationella program och aktörer.

Vi har också under året fortsatt arbeta tillsammans med InfraSweden där vi gjort en rejäl uppväxling genom våra seminarier och matchmaking-event inför utlysningarna, där vi är ute i landets olika delar. Samarbetet med Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond (SBUF) och InfraSweden med namnet Bygg kompetens fortsätter och under hösten har konceptet utvecklats och detta utvärderas kontinuerligt för att fortsätta vara relevant och locka deltagare. Det är en uppskattad och viktig del i arbetet med resultatspridning.

Utöver våra egna event deltar programkansliet och temaledare kontinuerligt i möten och event arrangerade av andra. Fokuset på att vid sådana tillfällen sprida resultat ökar, och det är idag tydligt att vi har många projekt som verkligen använder digitalisering till att lösa de utmaningar vi står inför, till exempel minskad klimatpåverkan och bättre arbetsmiljö. Det är också tydligt att möjligheten att söka pengar för fortsättningsprojekt gett effekt i utlysningen *Digitalt samhällsbyggande i praktiken*, där flera projekt som beviljades medel nyttjar tidigare resultat och bygger vidare på dessa.

Det är också roligt att vi går vidare med vårt coaching-erbjudande till de som vill söka medel i Innovationsidén. Satsningen är väldigt uppskattad från såväl de som får coaching som för coacherna. Det står nu klart att vi kan erbjuda det under de resterande fyra Innovationsidéutlysningarna i programmet.

Det är bra och roligt att se att programmet bidrar till att utveckla bolag med nya affärsidéer, en utveckling som blir viktig att fortsätta med. Det är så viktigt att sektorn fortsätter arbetet med att ställa om, där digitala arbetssätt genomsyrar, med bland annat minskad resursanvändning och klimatpåverkan som resultat.

Driving Urban Transitions to a Sustainable Future

Det europeiska partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future (DUT) lanserades år 2022 och börjar nu att få full fart i verksamheten.

DUT samlar knappt 70 samverkansparter från knappt 30 länder, varav UKRI i Storbritannien är senast att ansluta sig från 2024. Programmet kommer under tio år att genomföra årliga utlysningar inom de tre forskningsområdena *Positive energy districts (PED)*, *15-minutes city (15minC)* och *Circular Urban Economies (CUE)*. Det finns ett stort fokus på att partnerskapets verksamhet ska bidra till att stärka det europeiska forsknings- och innovations ekosystemet och att de projekt som finansieras i programmets utlysningar ska bidra till urban omställning i praktiken och till att utveckla Europeiska ramverk och policier. Partnerskapet har ett uttalat mål om att stötta EU:s Cities Mission och de 100 städer som valts ut i sin strävan att bli klimatneutrala till 2030. Stödinsatserna sker framförallt genom sidoiniatiivet CAPAcities.

Partnerskapets tredje utlysning öppnar i september 2024. I förarbetet som pågår fram till mars med att definiera utlysningens tematiska inriktning finns det stora möjligheter för forskare och behovsägare att bidra med förslag på prioriteringar via en öppen enkät och interaktiva seminarier. Intresset från svenska parter att söka medel i DUT:s första två utlysningar har varit högt. Svenska aktörer har också haft framgång särskilt i utlysningen 2023 där 9 av de 48 projekten som beviljades medel leds av ett svenskt universitet eller institut.

IQ Samhällsbyggnad gick 2023 in som fullvärdig partner i DUT. Vårt ansvar är fortsatt kunskapsspridning och nyttiggörande av resultat från forskning och innovation i programmet och att företräda sektorns perspektiv.

Ett långsiktigt engagemang i det europeiska partnerskapet DUT ger IQ Samhällsbyggnad tillgång till en policypåverkande och kunskapsdrivande europeisk plattform vilket stärker IQ Samhällsbyggnads förutsättningar att bidra till sektorns internationalisering i flera viktiga avseenden. Därtill stärks samverkan med andra svenska partners i DUT, det vill säga Formas, Vinnova, Energimyndigheten och Viable Cities.

Shift2Access

Under början av 2023 blev vi beviljade medel till ett förstudieprojekt inom satsning Impact Innovation. Impact Innovation är Sveriges innovationssatsning för 2030-talet. En strategisk och långsiktig kraftsamling där vi tillsammans löser globala samhällsutmaningar och ökar takten på omställningen till ett hållbart samhälle. Genom nya samarbeten och nya arbetssätt sker innovationer som skapar långsiktiga lösningar på globala samhällsutmaningar och stärker Sveriges globala konkurrenskraft.

Impact Innovation är ett initiativ av Energimyndigheten, Formas och Vinnova, som bygger vidare på tidigare samarbete kring strategiska innovationsprogram. Nu

med nya arbetssätt, nya samarbeten och ambitiösa och djärva mål med sikte på 2030.

Världen står inför komplexa utmaningar som kräver att vi tänker nytt och gör annorlunda. Vi behöver på kort tid ställa om hela samhället; våra städer, vår välfärd, våra värdekedjor och konsumtionsmönster. För att vi ska nå ett hållbart samhälle i tid, vare sig det handlar om fattigdom, klimatförändringar eller ojämlikheter i hälsa så räcker det inte med enskilda insatser. Det krävs genomgripande förändringar på alla olika nivåer, av sociala och tekniska system i hela samhället. Så kallad systeminnovation.

IQ Samhällsbyggnads innovationsprogramsidé vill driva upp tempot i omställningen till resursmedvetenhet och sätta fokus på attraktiva livsmiljöer. Redan 2019 i vårt inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition efterfrågade vi ett nytt strategiskt innovationsprogram för utvecklingen av attraktiva livsmiljöer.

Tillsammans med 50 partners från vårt nätverk tog vi fram ett förslag på ett nytt innovationsprogram som sätter fart på utvecklingen i samhällsbyggnadssektorn. Att vi ska gå från att den självklara lösningen alltid är att bygga nytt, till ett cirkulärt tänk där resurs- och energieffektivisering är i centrum. Under våren 2023 arrangerade vi flera workshops, enkäter och möten där vi tillsammans med medlemmar och intressenter diskuterade hur ett framtida strategiskt innovationsprogram bör se ut.

Vårt förstudieprojekt – The Shift var ett av totalt 23 projekt som beviljades medel för att förbereda ansökningar inom Impact Innovation. Men tanken är att förberedelseprojekten ska bli ansökningar som i slutändan mynnar ut i finansiering av endast tre till fem strategiska innovationsprogram, som under en tioårsperiod kommer finansieras med 50 – 150 miljoner kronor per program och år.

The Shift blev Shift2Access. För att lyckas med en systemförändring behöver vi tänka nytt och bredda vår syn på samhällsbyggnadssektorns aktörer. Det budskapet har varit tydligt i instruktioner och dialoger med de finansierande myndigheterna. Redan tidigt under processen var det tydliga med att de gärna såg att vi förberedelseprojekt talade med varandra och helst hittade nya gränsöverskridande samarbeten. Vi från The Shift samtalande med flera av de andra och med de som stod bakom innovationsprogramsidén Access Sweden hittade vi något att bygga vidare på.

[Access Sweden](#) har utarbetats inom ramen för initiativet Rådslaget, som bland annat VTI, VREF, Trafikverket och RISE ligger bakom. The Shift vill växla från linjärt till cirkulärt och skapa långsiktiga investeringar i attraktiva livsmiljöer. Access Sweden vill arbeta för ett samhälle inom planetära gränser som ger människor tillgång till ett gott liv, med konkurrenskraftiga alternativ till enskilt bilresande.

Tillsammans vill vi med djärva tankesätt och nya arbetsmetoder arbeta för

hållbarhet och fossilfrihet, tillgång till attraktiva livsmiljöer och en ökad resursmedvetenhet. Vi representerar två branscher - mobilitet och samhällsbyggnad - som hänger ihop och är ömsesidigt beroende av varandra. Vi ser behovet av ett radikalt skifte och är överens om att vi måste tänka nytt på många områden för att skapa samhällsomvandling på riktigt.

Så vi bestämde oss för att slå samman våra ansökningar för att skapa ett för samtliga inblandade aktörer relevant, nytänkande och värdeskapande forskningsprogram med fortsatt fokus på cirkulära processer, resurs- och energieffektivitet samt attraktiva livsmiljöer som inkluderar en ny syn på mobilitet.

Vår innovationsprogramsidé har missionen: *Vi ställer om Sverige, fossilfritt och resursmedvetet, till attraktiva och tillgängliga livsmiljöer för alla. Vi visar hur - på 100 platser under 10 år.*

Och det ska vi uppnå genom de tre skiftena:

1. Vi går från att planera, utveckla, producera och genomföra i stuprör till nya sätt att arbeta där byggd miljö och mobilitet är integrerat i samma ekosystem.
2. Vi går från resurskrävande linjära byggprocesser till hållbara och värdeskapande cirkulära affärsmodeller.
3. Vi går från ohållbara transporter till en ny frihetsreform med konkurrenskraftiga alternativ till enskilt resande med bil

Den 29 februari 2024 lämnar finansierande myndigheter besked om vilka ansökningar som blir beviljade och innovationsprogram inom Impact Innovation

E2B2 – Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende

Ett avtal mellan Energimyndigheten och IQ Samhällsbyggnad är tecknat för åren 2022–2025 och omfattar samverkan, kommunikation och vetenskaplig koordinering.

Under 2023 har E2B2 inte genomfört några utlysningar och vi välkomnade våra sista "nya projekt". Under året har programledningsarbetet därför skiftat fokus – mot resultatspridning, nyttiggörande och implementering. Vi stärker resurserna för kommunikation, möten och event och ökar takten i aktiviteterna markant. Kommunikationsinsatserna fortsätter med webben och nyhetsbrev som bas, men utöver det har vi stärkt närvaron och aktiviteterna på sociala medier särskilt LinkedIn.

Två effektarenor genomfördes. Den första, i februari 2023, fokuserade på utmaningar för småhus. Tajmingen var mitt i prick efter en höst med volatila och stundtals extremt höga elpriser, särskilt i södra Sverige, vilket gjorde intresset och nyhetsvärdet i konferensen stort.

Den andra effektarenan genomfördes i november och fokuserade på utmaningen ”vägen mot klimatneutralt byggande”. Även denna konferens hade stort nyhetsvärde och lockade nya och våra önskade målgrupper.

Under året genomfördes också ett projektledarmöte och ett webinarium för att inspirera fler att delta i EU-projekt samt ett antal kunskapsluncher. Varje kunskapslunch synliggör och kontextualiserar ett av våra projekt där projektledaren får god draghjälp av externa partners, behovsägare eller samfinansiärer som hjälper till att visa hur de har nytta av och använder resultaten från forskningen.

Under året genomförde vi också ett temawebinarium om hur de boende påverkas i renoveringsprojekt. I sitt E2B2-projekt har Paula Femenias, forskare på Chalmers, i samarbete med Göteborgs allmännyttiga bostadsbolag, tagit fram ett unikt empiriskt material – de har intervjuat alla boende i lägenheter som skulle renoveras och de har även samlat in information via enkäter. Både Hyresgästföreningen och Fastighetsägarna Sverige deltog i programmet och var eniga om att genom det här projektet i E2B2 har det tagits ett stort och viktigt kunskapskliv framåt.

Mistra InfraMaint

InfraMaint är ett forskningsprogram som finansieras av stiftelsen Mistra. Programmet utvecklar ny kunskap om tillgångsförvaltning och underhåll av kommunal infrastruktur – gator, vägar, cykelbanor, vatten- och avloppsledningsnät samt spårvägar. Bakom forskningsprogrammet som leds av RISE står ett konsortium med forskare från institut, högskolor och kommuner. IQ Samhällsbyggnad är en del av detta konsortium. Under 2023 har den första programperioden avslutats och den andra perioden inletts. För IQ Samhällsbyggnads del var året ett mellanår och aktiviteterna planeras återupptas under kommande år i programperioden

Projekt och roller som medarbetare har

Representant för Sverige i International Energy Agencys forskningssamarbete för bebyggelse

IQ Samhällsbyggnad genom Anna Land deltar på Energimyndighetens uppdrag som suppleant i exekutivkommittén för ett av teknik- och forskningssamarbetena som sker inom International Energy Agency. Under året har kommittén påbörjat arbetet med en ny strategisk plan. Innevarande strategiska plan hittas här: [EBC Strategic Plan 2019 2024.pdf \(iea-ebc.org\)](https://www.iea-ebc.org/~/media/Default.aspx?DocumentID=1100)

SBUF

SBUF, Svenska byggbranschens utvecklingsfond, är en privat finansiär av forsknings- och utvecklingsinsatser med fokus på bygg- och installationsföretag. SBUF har fyra fokusområden som bedömts som särskilt viktiga för utvecklingen: Digitalisering, Hållbarhet, Säkerhet och arbetsmiljö samt Management. IQ Samhällsbyggnad genom Olle Samuelson har ett pågående uppdrag att stötta SBUF inom området digitalisering och bidrar dels med stöd vid bedömning av ansökningar som kommer in och som berör digitaliseringsområdet, dels att göra årliga analyser av trender och inriktningar på digitaliseringsprojekt som drivs i branschen. Under 2023 genomfördes ansökningsstöd vid sex tillfällen under året och rapporten "Digitaliseringssatser i den svenska bygg- och installationsbranschen – Kartläggning 3" publicerades.

Organisation

IQ Samhällsbyggnad är en medlemsorganisation. Föreningens högsta beslutande organ är årsstämman som hålls en gång per år. Det är också på årsstämman som föreningens styrelse utses. Styrelsen är IQ Samhällsbyggnads verkställande organ, och styrelsen har i uppgift att leda föreningens verksamhet i enlighet med stadgarna och stämmans beslut.

Styrelsen utser en verkställande direktör som leder föreningens arbete, vilket till stor del utförs av servicebolaget IQ Samhällsbyggnad AB.

IQ Samhällsbyggnad i dagligt tal avser både föreningen och servicebolaget. Genom IQ Samhällsbyggnad AB, som finansieras genom serviceavgiften, erbjuds våra medlemmar service genom exempelvis rådgivning, seminarier, utbildningar, studiebesök samt informationsmaterial. Program- och projekt-verksamheten bedrivs också inom ramen för servicebolaget. IQ Samhällsbyggnads kansli bedriver den dagliga verksamheten på uppdrag av styrelsen.

Styrelsen

Vid årsstämman den 11 maj 2023 trädde Christina Lindbäck, Ahlsells ur och ersattes av Jonas Tannerstad, ÖrebroBostäder.

Valberedningen

IQ Samhällsbyggnads valberedning består av följande tre personer: Ola Månsson från Installatörsföretagen (sammankallande), Albert Edman från RISE och Mari Broman.

Kansliet och kontorslokaler

Under 2023 har följande personer arbetat på IQ Samhällsbyggnads kansli:

- **Anita Aspegren**, vd
- **Åsa Flygare**, administrativt ansvarig
- **Susanne Nellemann Ek**, vd BIM Alliance och projektledare
- **Britta Wallin**, kommunikationsansvarig
- **Kristina Gabrielii**, programledare
- **Anna Land**, programledare
- **Olle Samuelson**, forsknings- och innovationsstrateg
- **Katarina Schylberg**, programledare
- **Amanda Ritzman**, kommunikatör (föräldraledig)
- **Ida Mårtensson**, kommunikatör och webbansvarig
- **Anna Treschow**, eventansvarig
- **Jeanette Söderberg**, projekt- och eventstöd
- **Anna Johansson**, kommunikatör BIM Alliance, Samhällsbyggandets Regelforum
- **Kajsa Nimvik**, medlemsansvarig och programstöd
- **Jennifer Wendelius**, kommunikatör
- **Anna Bergkrantz**, kommunikatör
- **Michael Strömgren**, vice programledare

Kontorslokaler

IQ Samhällsbyggnad har hyreskontraktet för Drottninggatan 33 med fastighetsägaren Stena för hyresperiod 2022–2024. Kontraktet ska därför omförhandlas.

Hyresgäster under 2023 var: Fastighetsägarna, AFF Service AB, Lindholmen, Beast, Geoforum, Avfall Sverige, Sustainable Innovation, Svensk Vindenergi, Qflow, Coreco.

Ekonomi

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

<i>Allmänna förutsättningar</i>	2023	2022	2021	2020	2019
Antal medlemmar	101	100	95	99	106
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	437	441	405	436	468
Verksamhetens kostnader	-419	-419	-393	-416	-468
Verksamhetens resultat	17	22	12	21	0
Årets resultat	17	22	12	21	0

Ekonomisk ställning

Soliditet (%)	96	95	95	95	94
---------------	----	----	----	----	----

Definitioner

Eget kapital - Företagets nettotillgångar, dvs skillnader mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Förändringar i eget kapital

	Balanserat kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	240 144	21 691	261 835
Disposition av föregående års resultat:	21 691	-21 691	0
Årets resultat		17 375	17 375
Belopp vid årets utgång	261 835	17 375	279 210

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		436 500	440 816
		436 500	440 816
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader	2	-419 125	-419 125
		-419 125	-419 125
Verksamhetsresultat		17 375	21 691
Resultat efter finansiella poster		17 375	21 691
Resultat före skatt		17 375	21 691
Årets resultat		17 375	21 691

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	3, 4	100 000	100 000
Fordringar hos koncernföretag		191 710	174 335
		291 710	274 335
Summa anläggningstillgångar		291 710	274 335
SUMMA TILLGÅNGAR		291 710	274 335

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat kapital		261 835	240 144
Årets resultat		17 375	21 691
Summa eget kapital		279 210	261 835
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		12 500	12 500
Summa kortfristiga skulder		12 500	12 500
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		291 710	274 335

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsförs vid inbetalning från medlem.

Koncernförhållanden

Företaget är ett moderföretag, men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap 3§ upprättas ingen koncernredovisning.

Not 2 Övriga externa kostnader

	2023	2022
Tjänster köpta från IQ Samhällsbyggnad AB	400 000	400 000
Övriga förvaltningskostnader	19 125	19 125
	419 125	419 125

Föreningen har inte haft några anställda under verksamhetsåret. Ersättningar till styrelsen har ej utgått.

Not 3 Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	100 000	100 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	100 000	100 000
Utgående redovisat värde	100 000	100 000

Not 4 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
IQ Samhällsbyggnad AB	100%	100%	100	100 000
				100 000
IQ Samhällsbyggnad AB	Org.nr	Säte		
	556605-5249	Stockholm		

Underskrifter

Stockholm enligt datum som framgår av den elektroniska underskriften.

Monica von Schmalensee
Ordförande

Anna Bergström

Jonas Tannerstad

Niklas Sörensen

Susanne Nielsen Skovgaard

Sven Junkers

Kajsa Hessel

Rune Brandt

Susanne Bäckström

Ulla Bergström

Henrik Lindroth

Anita Aspegren
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats enligt datum som framgår av den elektroniska underskriften.

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Nina Åsenius
Förtroendevald revisor

IQ Samhällsbyggnad

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 32 pages before this page

Dokumentet inneholder 32 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 32 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 32 sider før denne side

Detta dokument innehåller 32 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 33 pages before this page

Dokumentet inneholder 33 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 33 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 33 sider før denne side

Detta dokument innehåller 33 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende